Մանզումէի Էֆքեար

ՄՈՒԻՆԱՏԻԻ ԷՐՃԻԵԱՍ

ՖԻԱԹԼԱՐ
Իսթանպօլ իչին
Պիր սէնէ մէճիտիյէ 8
Ալթը այ " 4
Իւչ " " 2
Պիր նիւսխէ 20 փարա։
Թաշրալար իչին
Պիր սէնէ, մէճիտիյէ 10
Ալթը այ, " 5
Բօսթա խէրճէթի պիզէ այիտ տիր։

ԻԼԱՆԼԱՐ
Պիրինճի սէֆա իչին սաթըրը 3 ղ
Իքինճի " " " 2 ղշ
Իւչիւնճիւ " " " 1 ղշ
Իլան սըրասընա գօնուլմաճաք իլ- նաթ ու իխթարաթըն սաթըրը 5 ղշ
Մէքթուպլար Կ. Յ. Փանոսեան էֆ. մինէ եազըլըր
Իսթանպօլտա, Ղալաթաա Բէնչ- չէնպէճ-պազարընտա Իրոֆ խանընտա Ն. 41։

1297 ՀԱՃԻՐԱՆ ? — 1298 ՌԷՃԷՊ 21
20 ՓԱՐԱ. — 20 ՓԱՐԱ.

ԻԽԹԱՐ

Ցիւսթուրուն իւչիւնճիւ ճիւզիւ սալը կիւնիւ չըգարըլըրպ, վէ պունտան սօնրա հէր սալը կիւնլէրի չըգարըլաճագ տըր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Լօնտրա, 17 յունիս

Վիէննատան Սթէնտըրտ ղազէթասընա աթիտէքի թէլէկրաֆ չէքիլմիշ տիր.

«Ավուսթրիա վէ Ալմանիա հիւքիւմէթլէրի, Պաշը Ալինին սօն տէֆա Թունուս մէսէլէսինէ տայիր կէօնտէրտիկի Թահրիրաթը աումումիյէթէն մալիւմաթլարը օլմամասընը խօթ էտիքլէրինի, Ֆրանսա հիւքիւմէթինէ պիլտիրմիշլէր տիր։

«Պարօն տը Գուրս վէ գօնթ Հացֆէլտ Թունուսա վագը օլան վուգուաթլարը գապուլ իթմէսինի Պաշը Ալիյէ իխթար խուսուս, հաթթա քէնտի հիւքիւմէթլէրինին էֆքեարընճա, էկէր Պաշը Ալի պաշգա կիւնա հարէքէթ պուլունուր իսէ, Ֆրանսաեա հագարէթ իթմիշ վէ քէնտիսինտէն ուզագլաշմըշ օլաճագըն, վէ տէվլէթի միւշարիւլէյհանըն, մայիս 12 թարիխլի Ֆրանսա վէ Թունուս ահիտնամէսինին թաստիգի բէտմիսինի Պաշը Ալիտէն թալէպ իթմէքլիկէ մէճպուր կէօրէճէքլէրինի իլավէ էյլէմիշ տիր։»

Բարիս, 17 յունիս

Տէվլէթլէրին Պուլկարիստան վագաալարը հագգընտա մուխապէրէ իթմէքտէ օլտուգլարը սանըլը օլմալըպ, մէմլէքէթի մըզգիւրէնին կէնչիրտիկի պուխրան, սըրֆ տախիլի պիր մէսէլէ մագամընտա ատտ օլունմագտա տըր։

Մարսիլիա, 17 յունիս

Թունուսա սէվգ օլունան ասաքիրտէն իկի տէֆա ավտէթ խուսուսլէր, պու կիւն պուրատա վասըլ օլմուշլար տըր։

Մատրիտ, 17 յունիս

Իսպանիա հիւքիւմէթի, Բուսիատա զուլմ ու թաատտի կէօրէն Եէհուտիլէրէ, Իսպանիաեա կէլմէլէրինի տավէթ իլէ, պունլարա քէնտի հիմայէսինի, վէ մէզհէպճէ սէրպէսթիյէթի վատ էյլէմիշ տիր։

Օրան (Ճէզայիր), 17 յունիս

Սի-պու-Անէմա, Ֆրանսըզ ասաքիրինին Թաագիպաթընտան ֆիրար պիլէ, Շօթ Շայիպտէն կէչմիշ, վէ սահրաեա իլթիճա էյլէմիշ տիր։

Սօֆիա, 18 յունիս

Բրէնս Ալէքսանտր, վիլաեաթտա սէյահաթընա տէվամ իտէրէք, ախիրէն Պէրգօվաց, Վիտին վէ Լօմ-Բալանգաեա կիթմիշ, վէ հէր թարաֆտա հիւսնի գապուլիյէթլէրէ Թէսատիւֆ իտմիշ, բէք չօգ հէյէթի մէպուսէլէր, միւշարիւլէյհ Թարաֆընտան արզ օլունան չէրայիթին էհալի Թարաֆընտան գապուլ օլունտուղունու միւշիր արզուհալլար Թագտիմ էյլէմիշլէր տիր։

Թուլօն, 15 յունիս

Ժան տ'Արգ նամ զըրհլը, Թունուս պաշվէքիլի Մուսթաֆա բաշանըն Թահթը բիասէթինտէ պուլունան Թունուս հէյէթի մէմուրէսինի համիլէն պու կիւն պուրաեա վասըլ օլմուշ տուր։ Իշպու հէյէթ իհթիրամաթը ֆայիգա իլէ գապուլ օլունմուշ տուր։

ԱԺԱՆՍ ՌԷՕՅԹԸՐ

Լօնտրա, 17 յունիս

Մէճլիսի մէպուսան, Իրլանտա ճէմիյէթի իթթիհատիյէսի հագգընտագի գանուն լայիհասընը միւզաքէրէ իթմէքտէ իտի, տիւն սաբէթի խաֆիֆէտէ իճթիմա իթմիշ տիր։ Գանունուն պիրինճի պէնտի գապուլ օլունմուշ տուր։

Բէթէրսպուրկ, 18 յունիս

Չար Բէթէրսպուրկա թէքրար խուտ, Բէթէրհօֆա թագաթթիւկեահ իթթիխազ էյլէմիշ տիր։

Լօնտրա, 18 յունիս

Տիւն ագշամ Մէճլիսի մէպուսանտա Սըր Չարլս Տիլք, վագը օլան պիր սիւալէ ճէվապէն, Թունուս պէյինին, տէվէլի էճնէպիյէ իլէ օլան միւնասէպաթընտա ումուր ու մէսալիհինի վէքիալէթինի բուպէթ իթմէք իսթէրէ, Մ. Բուսթանըն մէմուր Թայինի օլունմասը, Ինկիլթէրանըն Թունուսլա ագտ իտմիշ օլան մուահէտաթ մուճիպինճէ մալիք օլտուղու հուգուգա հիչ պիր վէհն իլէ սէքթէ իրաս իթմէմիշ տիր տէմիշ տիր։

ՂԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Տիւն պօրսատա մուամէլաթ պիր սուբէթի մախսուսէյի հայիզ օլմալըպ, անլըտըլտըղա պիր տէրէճէ հէսէճան միւշահէտէ օլունմուշ իսէ տէ, պունունլա պէրապէր սօնրատան բիյասա տուրկունլաշմըշ տըր։ Խազինէ Ռումէլիյէ տիւն ագշամ 19տա գաբանըլըպ, պու սապահ այնի ֆիաթիլէ աչըլմըշ տըր։

ՄՈՒԹԷՆԷՎՎԻՅԷ

(Պու կիւնքի Մէսէնճէրտէն թէրճէմէ)

Սուլթան Ապտ իւլ Ազիզին խալ վէ գաթլինէ տայիր խուլէն Թէագիգաթը իթթիհամիյէ խիլաֆ պուլմուշ, վէ Խույրուլլահ էֆէնտինին Թէագիգաթ էվրագընտա Մէքքէտէն վարըլ օլմուշ օլտուղունտան, պու մատտէ իչին հագըլլանմըշ օլան պիհաստա կէլէճէք բէնչշէնպէհ կիւնիւ աչըլաճագ մահքէմէտէ միւպաշէրէթ օլունաճագ տըր։ Պու իշէ Թայինին իտիլմիշ օլան մահքէմէ, Սիւրուրի էֆէնտինին Թահթը րիասէթինտէ պուլունան ճէզա մահքէմէսի տիր։

Իսթանպուլ ղազէթասընըն բիվայէթինէ նազարէն, ագշամ 12տէն սապահ կիւնէշ տօղունճաեա գատար Զանտղ գալէսի պօղազընտան կէչմէք, էվվէլքի կիպի մէմնու օլտուղու հալտէ, պունա բիաաէթ իթմէյէն տէ իլէրուտէ հարէքէթինտէ տէվամ կէօստէրէճէք սէֆինէլէր իւզէրինէ, պունտան պէօյլէ պօշ թօբ աթըլմայըպ, կիւլլէլի թօփ ատըլաճագմըշ։

Էվվէլքի կիւնքի Մէսէնճէր ղազէթասը, Եանեատա պիր գօրըչըղըղ ղուհուրտա կէլտիկինի, վէ պունա տայիր էքթէր սէֆարէթլէր իլէ Պաշը Ալինէ Թէլէկրաֆլար չէքիլտիկինի իխպար էյլէմիշ իտի։ Մէզքիւր ղազէթանըն տիւնքի նիւսխասընտա վէրտիկի մալիւմաթա նէզարէն, օն պէշ սէնէ միւտտէթլէ հապսա մահքիւմ օլան 5 նէֆէր Ռում միւթթէհիմլէրինին կէօյլիւնէ եաֆթալար եաքըշտըրըլարագ չէհիրտէ տօլաշտըրըլմասը, պաշը մէրթէպէ հէյէճանը մուճիպ օլտուղունտան, գօնսօլօսլար վէ Եանեատա պուլունան բուհպանի բուհանիյէ Թարաֆընտան Տէրսաատէթէ շիֆրէլի թէլէկրաֆլար քէշիտէսիլէ, քէյֆիյէթ պէեան օլունմուշ, վէ հիչ պիր գարըշըգլըգ ղուհուրա կէլմէքսիզին շիւպհէլի օլունան միւթթէհիմլէր Եանեատան Թէպիտ օլունմուշլար տըր։

Եունանիա Թէրքը օլունան արազինին Թախլիյէսինէ Թէսլիմինէ նէզարէթ իտէճէք օլան Եւրօպա գօմիսիօնունա, Տէվլէթէ ճանիպինտէն մէմուր օլուպ, չիմտիյէ գատար Տէրսաատէթէ պուլունան դէվաթ պու կիւն իսթիմա իտէճէքլէր տիր։

Պու իսթիմա, մէզքիւր գօմիսիօնա Ինկիլթէրանըն պիրինճի մուրախասը Ճէնէրալ Համիլթընըն Թահթը բիասէթինտէ վուգու պուլաճագ, վէ պունտա, գօմիսիօնուն մուամէլաթը բէօչիլամը եաբըլաճագ տըր։

Ինկիլթէրա Պիզլընֆիլտը գապինէթօսու զէմանընտա, Նէզարէթի խարիճիյէ միւսթէշարը օլան Մ. Պուրգուն, սէնէտաթը Օսմանլը համիլլէրի Թարաֆընտան մէքեաթէպ սըֆաթըյլա Տէրսաատէթէ կէլմէսի հագգընտա, թէլէկրաֆ իլէ վէրիլէն պիր խապէրին սըհհէթի, բէսմէն թէհագգուգ իթմէմիշ իսէ տէ, պուրատա հիւսնի թէէսիրի կէօրիւլմիշ տիր։

Տիւնքիւ Օսմանլըլը խարիճիյէնին, պիր սուրէթի թէսվիյէ բաթը գըլինտա, Պաշը Ալի Թարաֆընտան չիմտիյէ գատար խուլէն Թէքլիֆաթը աշաղը մասալահաթ պիր զէմինի միւպահասա հազըրլամըշ օլտուղունտան, վէ պու պապտէ վէրիլէճէք գարարտա, ահալիյէ չէօհրէթ վէ գութրէթէն զէվալ պուլունմամը, էգհէր ճիհէթ մուտիրլի ֆէվգիլէ օլաճագընտան, միւշարիւլէյհ Մ. Պուրգուն վիրուտի խապէրի, չանանը մէմնունիյէթ կէօրիւլտիւկի կիպի, չիմտիլիք պու խապէրին աալը օլմասը պիլէ, չալիշանը գօմիթէլէրէ պիր իւմիտ մուգամընտա օլարագ եազըլըրսա միւշարիւլէյհէ միւրաճաաթ օլունմասը մէմուլ տուր։

Գօմիթէլէրտէն պիր Թագըմը, հէր նէ տիւրլիւ չէրայիթ իւզէրինէ օլուր իսէ օլսուն, Պաշը Ալի իլէ միւզաքէրէ կիրիշմէքտէն իմթինաա խուրար իթմէքտէ իսէ, լէրտէ, էքսէրիյէթ, միւզաքէրէ Թարաֆընտա պուլունտուղունտան, խուրար խաէնլէրին եաւաշ եավաշ Թէրքի խուրարէ մէճպուր օլաճագլարընը Վագըթ ղազէթասը եազըեօր։

Եինէ մէզքիւր ղազէթանըն պէեանընա կէօրէ, Ալմանիա վէ Ավուսթրիա իլէ Բուսիա արասընտա, Պուլ- [illegible] ախիտէսի իւզէրինէ միւպատէլէյի էֆքեար օլունմագտա օլտուղու մուհագգագ տըր։

Բրէնս, խաքիմիյէթ մէճպուրիյէթինտէ պուլունտուղու հալտէ, Պուլղարիսթանա պիր պիլիյէ չուրիշ գուհուր իթմէսի մազնուն պուլունտուղունտան, Պուլղարիսթանտա էճնէպի աւքէրի տուխուլ իթմէսի, Եվրոպանըն մէնաֆիյի իգթիզասընտան խարիճ խատտա զըլըրուր իմիշ։

Վիւքէլայի ֆիխամ իլէ աւքէրի միւշիրանը ագամ տիւնքի կիւն Մապէյնտէ ագտը իճթիմա էյլէմիշլէր տիր։

Պու մէճլիստէ, Պուլղարիսթան իլէ Բումէլի-Շարգինին պուլունտուգլարը վէխիմ հալ սէպէպիտէն, Պալգանլարըն աաքէրի Օսմանիյէ Թարաֆընտան իշղալը լիզումի հագգընտա միւզաքէրաթ ճէրէյեան իթմիշ պու կիւնքի Իսթանպուլտա օգումուշ տուր։

Բուսիա վէ Ալմանիա սէֆիրլէրինին, հարէքէթլէրինի պիր իքի կիւն թէէխիր իթտիքլէրինի եազըլըշ իտի։ Ալօղըլմըշ մալիւմաթա կէօրէ, Բուսիա էլչիսի պու կիւն, վէ Ալմանիա էլչիսի տախի կէլէճէք սալը կիւնիւ հարէքէթ իտէճէքլէր տիր։

Խաղինէյի ճէլիլէտէ պէշ միլիօն ֆրանգ գատար ալաճագը օլան Ինկիլիզ Թէպաասընտան պայը Թիւճճար, պու քէրրէ պիր արզուհալ Թանզիմիլէ, Ինկիլթէրա սէֆիրինէ վէրմիշ, վէ մէզքիւր արզուհալտա, քէնտի ալաճագլարը Թէսվիյէ օլունմագսըզըն, Տիւյունի վէրկիլէրին Թէէտիյէսի օլունմամասընը իւթիմաս էյլէմիշլէր տիր։

Իրան սէֆիրի Մօհսին խան, բէնչչէնպէհ կիւնիւ խարիճիյէ նազըրը բաշա հազրէթլէրիյլէ միւլագաթ իտիպ, Օսմանլը վէ Իրան հուտուտունտա աշիրէթլէր Թէճավիւզաթընը մէն իթմէք իւզրէ, պազը Թէտապիրի մուգթազըէ իւզէրինէ միւզաքէրէ, վէ տէվլէթի Ալիյէ իլէ Եունանիսթան պէյնինտէ հայտուտուղուն մէնի մադսատըյլէ, մուգասատէմա ագտ օլունտուղու եօլտա, Իրան իլէ տախի պիր մուգավէլէ ագտը Թասմիմ օլունմուշ, վէ պու պապտա տէվլէթի Ալիյէ իլէ Իրան պէյնինտէ մուգարէնէթը էֆքեար հասըլ օլմագ իւզրէ իմիշ։

ՄԱԼԻՅԷ

(Իսթանպուլ ղազէթասընտան խիւլասա.)

Օսմանլը սէնէտաթընը համիլ օլան Ինկիլիզլէր, խարիճիյէ միւսթէշարը սապըգ Մ. Պուրգու Թարաֆլարընտան Տէրսաատէթէ վէքիլ Թայինին էյլէմիշլէր տիր։ Պու խապէրին պիզճէ հագգըթէն էհէմմիյէթի վար տըր, չիւնքի Մ. Վայֆրէյին Լօնտրատաքի մէմուրիյէթինին պաշըա չըգտըղընը, եանի սէնէտաթը խարիճիյէ համիլլէրի մէճլիսինին ուզլաշմըշ օլտուղունու իխպար էյլէմէքտէ տիր։

Իմտի, չիմտիյէ տէքին, Իսթանպօլտան կէլմէքտէ օլան Թէքլիֆաթըն հիչ պիրինին գապուլ իթմէքտէ օլմաեան մէզքիւր մէճլիսին էվվէլ պէ էվվէլ գաթիյէն պէեան [illegible] էֆքեար մալիմ օլունտուղունտան, մէճլիսի մէզպուրուն Ֆրանսըզ ասհապը սէնէտաթըյլա ուզլաշմասը, բէք պիւյիւք չէյ տիր։

Կէչմիշ վուգուաթլարը Թայինիյ իթմէք միւրատընտա տէյիլ իսէք տէ, պունտան ագտէմ, Ֆրանսըզ վէ Ինկիլիզ ասհապը սէնէտաթը Թարաֆընտան Իսթանպօլա կէօնտէրիլմիշ օլան վէքիլլէրին, լազըմ կէլէն էվսաֆը հագգըլէր հայիզ օլմատըքլարընը պէեան էտէ կէրի տուրամաեըզ։

Պու վէքիլլէրտէն էքսէրիսինին, ասհապը մալճլուպուն մէսարիֆիլէրիյլէ Պօղազ իչի գէօշքլէրինտէ սէլաշտըգլարընտա, իքրամէն ալըպլարը Թիւթիւն գութուլարընը վէ րիւթպէլէրի Թասատտ իթմէք իսթէմէյիզ, վէ իչպու շախսլար Թէէսիւֆ կէչմիշ զէմանը ունութարագ, եէնի վէքիլլէրին մուվաֆֆագ օլաճագլարընը իւմիտ իտէր, վէ էյլէրինէ ալմըշ օլտուգլարը մէնֆաաթլարը, պու տէֆա իյի էլլէրտէ պուլունտուղունու Թէքրարտէն իհթիրազ էյլէմէյիզ։

Մ. Վալֆրէյ, ասհապը ատլ ու տիրանէթտէն օլուպ, կէրէք Թէէլիֆէ վէ կէրէք մէմուրիյէթէ կէչիրտիկի էօմիւրտէ, պունուն իսպաթլարընը կէօսթէրմիշ օլտուղու կիպի, Մ. Պուրգ տա, չէնտ սէնէ ագտէմ գաթլ ու Թէլէֆ իտիլմիշ օլան Հինտուսթան վալիսի սապըգ միւթէվէֆֆա լօրտ Մանեօնուն քիւչիւք պիրատէրի օլուպ, խայլի միւտտէթ Պիզլընֆիլտ գապինէթօսունտա խարիճիյէ միւսթէշարլըղը իթմիշ տիր։

Միւմաիլէյհ, այլը վիւքէլանըն գարարլարընը Թէպլիղէ մէմուր օլարագ, իքի տէֆա եուճիմ պիր մէմուրիյէթ միւքէլլէֆ պուլունմամըշ իսէ տէ, միւթէպէրրիքինէ չիւպհէսիզ պիր տիրէճէ եոգ տուր, վէ քէնտիսինին տէվլէթի Ալիյէ լէհինտէ պուլունտուղու նազարը լիտթինտան ալընը իսէ, Պաշը Ալի նէզտինտէ մաճպուլ խօշնուտի օլաճագը միւհաքքէմ կէօրիւնիւր։

Ճէվաթը միւմաիլէյհիմ, ճիհատի վէքիւէր օլուպ, չիմտիյէ գատար էմսալի օլմաեան պիր սուրէթտէ, եանի տայիմա նազըրը օլմուշ օլան պիր իթթիֆագըլէ Տէրիսաատէթէ կէլմէքտէ տիրլէր։

Պու զաթլարըն չախսի իթթիպարլարը վէ պունա իլավէ իտիլմիշ օլան մէմուրիյէթլէրի իթթիպարը, աճապա, հէմէն տայիմա քէնտի պաշլարընա հարէքէթ իթմէլէրինէ միւսաատէ էյլէնէճէքլէր մի տիր։ Պինաէլէյհ անճագ պու զաթլար, քէնտի սէլէֆլէրինէ տայիմա մուզիրր օլմըշ օլան, վէ ումուրը մալիյէ վէ սայիրէյէ միւթէալլիգ պուլունան մահէլլի թէէսիրաթընտան գուրթուլապիլէճէքլէր մի տիր։

Հէր հալտէ պիզիմ իսթիհսալիմիզ չու տուր քի, պու էֆէնտիլէր հիչ տէյիլ իսէ, պունտան էվվէլքի Թասավվուրաթա գուլագ էյլէմիշ օլան այնի էսաս իւզէրինտէ մուխապէրէ իթմէքլիքտէն սագընըաճագ տըրլար։

Մէզքիւր էսասը վազ խուսուսլէր, չիւպհէսիզ, Միսրտա Բաշանըն լայիհասընտա օլտուղու կիպի, ասհապը մալըն մէթլուպ կէօզլէրինէ ինանըլմասը [illegible] մէնաֆի կէօզէթմէսինէ սէպէպ օլաճագ լար իսէ, [illegible] պունա պաշգա Թարըլ վէրիլէմէզ, մէմուրիյէթլէրինին մուվաֆֆագըյէթ քէսպ իթմէսինէ գայրէթ քէշ օլան աաէմէր Թարաֆընտան ճիտտէն պէլթարաֆ խուսուսուլ տըր։

Պու եօլտա ֆայիտէլէր Թէէմին օլունապիլէճէկի ֆիքր օլունտուղունտա, չօգլար էհէմմիյէթինէ քեահամէ էլտէն չըգարմամագ հավվէսինէ տիւշէրլէր։

Մէսէլա, Թէտավիւլէ չըգմըշ ֆիաթլարտան եիւզտէ 1 վէրկի վէրիլէճէքի պէեան օլունուր իսէ, պունա իթիրազ իթմէյիզ. զիրա պունտա ազլէ վէ իհթիմալէ մուվաֆըգ պիր չէյ կէօրիւլիւզ, վէ էհալինին էֆքեարը սագիմ ասհապը տա չիւպհէսիզ պիլմէ հէմֆքեար օլուր։

Ֆագաթ, պալէատէ զիքր օլունան լայիհատա օլտուղու կիպի, պիր Թագըմ խէճալի իւմիտլէրտէն պահս խուլուր իսէ, պունուն, պիր Թագըմ մէնֆաաթպէրէսթլէր, եախօտ թօլահըրատան նինէ անլէր Թարաֆընտան մէյտանա գօնուլմուշ պիր հէմ օլտուղունու զաննէտէրիզ։

Էկէրչի, Ալլահ իթմէսէ, պէօյլէ պիր սուրէթի Թէքրիթ վաղը իսէ, պիզ, ալէգատար օլանլարա, ատաալէթ վատլար իլէ պիր սինտիգա Թարաֆընտան իսթիհսալ խուլէն էսամին իւչ տէֆա իւզթէ գօյմագլըգ հարէքէթի վուգուընտէ, էհալիյէյինէքի Թահվիլաթը սաթմալարընը իխթար իտէրիզ։

Անճագ, հէր նէ տախի օլսա, վէ էհէմմի պիր մէսէլէ մագամընտա ատտ իտիլէ, պու ճիւմլէ իլէ տախի պիզ էնի, հիւքիւմէթ մէմուրլարը մասաջընընտա ունուտուլմամասընը, հիւքիւմէթէ, ասյանլէրէ վէ վէքիլլէրէ իխթար իտէրիզ։

Էկէրչի սուկուն տէյիմէնէ վագըլ օլմասընը իսթէրսէնիզ, պու սուկու օրաեա կէօթիւրէճէք օլանլարը սուսուզլուգտան էօլտիւրմէմէլիսինիզ։

Սըրպիատա գրալիճէթ իլանը, Վիէննատա մուհագգագ կէօրիւլիւեօր ։ Աւսթրիա, պու խուսուստա մուխալիֆէթ իթմէտիքտէն պաշգա, բիւվաճէթէ կէօրէ, իլք տէֆա քէնտիսի գրալիճէթի ճէտուէլի գապուլ վէ թաստիգ խաճէք տիր ։ Պունա մուգապիլ Սըրպիատա, Թունա սէյրի սէֆայինինէ վէ հուտուտ թիճարէթինէ, վէ քէզալիք Մաճարիսթանըն Սըրպալըլա մէսքիւն օլան էյալէթլէրինտէ իսթիլալ թոխումու էքմէք նիյյէթիյլէ խալիէն թէշէպպիւսաթըն մէնինէ տայիր պաղը թէահհիւտաթտա պուլունաճագ տըր։ Մաճարիսթան տա քէնտի թարաֆընտան Գարա Եօրկէվիչին Սըրպ քիւրսիսինէ գայիմ օլմագ խուսուսընը հիչ պիր վէճհլէ իլթիզամ էյլէմէմէքլիկի թէահհիւտ խաճէք տիր ։

Աւսթրիա–Մաճար տէվլէթինին Ճարգտաքի բոլիթիգասընըն թէմամընյա թէպէտտիւլիւ տիմէք օլան իշպու մէսլէք ու հարէքէթ, գաղէթալար թարաֆընտան չէտիտէն միւզաքէրէ էտաս իթթիխազ օլունուպ, իշպու մէսլէք ու հարէքէթ, ումումէն իլթիզամ խոլընմէքտէ տիր ։

—

Սըրպ էյալէթլէրինտէ պէյն էլ էհալի պիւյիւք պիր հէյէճան միւշահէտէ օլունուպ, բիւվաճէթէ կէօրէ, պու հէյէճան, մէճլիսի միւթիւան րէյիսի սապըգ Մ. Րիսթիչ թարաֆընտան զուհուրա կէլտիկի հալտէ, բրէնս Միլանըն զայպութէթինտէն իսթիֆատէ խոլունուպ, միւշարիլէյհին աղլըյէ, ճիւմհուրիյէթ թէէսիսի մագսատինտէն իպարէթ տիր ։

—

Բէթրէպուրկտան Սթէնտարտա չէքիլէն պիր թէլէկրաֆտա, Աֆղանիսթանտա պիր մուհարէպէյի տախիլիյէ զուհուրընտէ, միւտախէլէ [illegible] Ռուսիա տէվլէթլէրի, պէյնլէրինտէ իթթիֆագ իթմիշլէր տիր ։

—

Մաճար գաղէթալարընըն գավլինճէ, բրէնս Միլան, Բէշթատա միլլէթինտէ, հիւսնի սուրէթտէ գապուլ օլունուպ, հալքպուքի ալքըշլարընտէ, էվվէլքինէ նիսպէթէն խայլի աղդուգ մուամէլէ կէօրմիւշ տիր ։

Բրէնսի միւշարիլէյհ, պու այ իչինտէ, Բարիզտէ պէքլէնմէքտէ տիր ։

—

Ռուսիանըն, Մէրվ մէմլէքէթի իլէ իթթիկի ահտնամէ մուճիպինճէ, տէվլէթի միւշարիլէյհանըն, մէմլէքէթի մէզքիւրէտէ պիր օրթա էլչի սագլամաճա, վէ Մօնկօլ սաաքիրի միլլէտի թարզը իւզրէ, սաագրիրի մահէլլինէ թէշքիլ իթմէքլիկէ, վէ գանուն ուսուլինի թէծսիս, վէ շըմէնտիֆէրլէրի թէէսիս իյլէմէկէ հագգը պուլունաճագ տըր։

—

Պէրլինտէն Սթէնտարտ գաղէթասընա չէքիլէն պիր թէլէկրաֆտա կէօրէ, Պուլկիա սթասիոնու ճագընտա, վէ շըմէնտիֆէր խաթթլարը ալթընտա պիր տինամիթ լաղըմը քէշֆ օլունուպ, պու լաղըմ, թէլէկրաֆ տայիրէսինին էլէքթրիքլէ իշլէտէն ճիհէթինէ պիր թէլ իլէ պաղլը պուլունմուշ տուր։ Մէզքիւր տայիրէնին քեաֆֆէյի մէմուրինի ախզ ու կիրիֆթ խոլընմըշլէր տիր ։

—

Խինէ Պէրլինտէն Տէյլի Նիւզ գաղէթասընա քէշիտէ գըլընան պիր թէլէկրաֆնամէյէ նէզարէն, գօնթ Ծուվալօֆուն, Ժէնէրալ Իկնաթիէֆ եէրինէ տախիլիյէ նազըրը, վէ Ժէնէրալը միւշարիլէյհին տէ խարիճիյէ նազըրը նասպ ու թային օլունաճագլարը, Բէթրէպուրկտա րիվաճէթ օլունմագտա իմիշ։ Բրէնս Կօրչագօֆ, խարիճիյէ նէզարէթինին Ժէնէրալ Իկնաթիէֆէ թէվտիյ խոլընմասինէ չէտիտէն մուխալիֆէթ իտիպ, հաթթա քէնտիսինին աճէլէ ավտէթի տէ պունուն մէնի իչին իմիշ ։

—

Քիէֆտէ թապ օլունան Օրօր Նամ գաղէթա, վիլաճէթի մէզքիւրէնին կ նահիյէլէրինտէ, եանի Քանէֆ, Չիկիրին, Չէրգաս, վէ Զվէնիկօրօտտա, խալէթի էօրֆիյէնին իլան օլունտուղունու պէեան խոլեօր ։

—

Սարայի իմբէրաթօրինին Մօսգուաեա գաթէն նագլի կէրի գալմըշ տըր ։ Իմբէրաթօրուն օրատա կէօրմէսի իհթիմալտէն պուլունան թէհլիքէլէր, Բէթրէպուրկտա կէօրէճէկի թէհլիքէլէրէ միւսավի գանն օլունուեօր ։

—

Զարը թէպրիք իթմէք իւզրէ, Բէթրէպուրկա Թէքէք Թուրքմէնլէրիյլէ պիրլիքտէ Մէրվ մէմլէքէթինտէն պիր մէպուս կէլմիշ օլմասընա, Ինկիլթէրրատա էհէմմիյյէթ վէրիլիեօր։ Պու պապտէ վագը օլան պիր սուալէ, խարիճիյէ միւսթէշարը Չարլս Տիլք, գաբլէն մալիւմ օլան իֆատաթընը մէճլիսի մէպուսանտա թէքրարլամըշ, եանի Մէրվտէն կէլմիշ օլան մէպուսուն սալթ Բէթրէպուրկու կէօրմէք, վէ կէօրտիւկիւնիւ վաթանտաշլարընա պիլտիրմէք իւզրէ կէլմիշ խալտըղընը, վէ պունտան պաշգա հիւքիւմէթի, Մէրվ Թիւրքմէնլէրինին արզը ինգիյատընը թէէմին իթմէք իւզրէ, չու էմնասէ միւզաքէրաթ ճէրէեան իթթիկինէ տայիր հիչ պիր մալիւմաթ ալմատըղընը, վէ քէզալիք ախիրէն Ռուսիաեա իլհագ օլունան տոպրաղի հուտուտունտան նէտէն իպարէթ օլտուղու, վէ մէմլէքէթի մէզքիւրէտէ Ռուս մուհաճիրլէրի կէօնտէրիլիպ կէօնտէրիլմէտիկի, Ինկիլիզ հիւքիւմէթինէ պիլինմէտիկինի պէեան էյլէմիշ տիր ։

—

Կազէթ տ'Աւկսպուրկ գաղէթասընըն յունիս 6 թարիխլի նիւսխասընտէ [illegible] տէ պէյլէճէ իլթի օգունմուշ տուր.

Պունտան չէնտ կիւն ազտէմ, չէհրիմիզին էքսէր մագազալարը տիվարլարընտա աշաղըտաքի եաֆթանըն եափըշտըրըլմըշ օլտուղու կէօրիւլմիւշ տիր ։

«Խրիսթիան գարտաշլարըմըզա ատէթ,

«Պիզ վէրկիլէրիմիզի մալ վէ ճանըմըզըն թէհլիքէտէ, լաքին Ճաֆուտլարըն եաքընտա թէէտիէ իթմէք լազըմ տըր ։ Պինաէնալէյհ տամելէթ վէ ինթիգամ վէ գաթլ ու հարիկ նաթիճէսի խաէրիզ։ Իշթէ պիզիմ գարարըմըզ պու տուր ։ Նէհազէթլէրէ գարշը ինթա գօմիթէսի»

Պօլիս պու եաֆթալարը գալտըրթմըշ տըր ։

—

Բէթրէպուրկտան Վիէնէր Թակպլաթ գաղէթասընա չէքիլէն պիր թէլէկրաֆտա կէօրէ, Մ. Խաթգօֆ, քէնտի Մօսգօվսքի Վիէտօմօսթի գաղէթասընը սաթըպ, Ժէնէրալ Իկնաթիէֆին վէ Մ. Ագսագօֆուն մուավէնէթիյլէ պիւյիւք պիր գաղէթա թապ էյլէմէք իւզրէ, Բէթրէպուրկտա իգամէթ իթմէք իւզրէ գարար վէրմիշ տիր ։

—

Բէթրէպուրկտան պու թէլէկրաֆ պիլտիրիլմիշ կէօրէ, իմբէրաթօր, յունիս 7տէ բրէնս Կօրչագօֆու նէզտինէ գապուլ էյլէմիշ տիր ։

Րէսմի թէթէվվիւճին Մօսգուատա իճրասընըն նամալիւմ պիր սուրէթտէ թէէխիր խոլունտըղը թաստիգ օլունուեօր ։

—

Լիվըրբուլ չէհր էմնիէթի տայիրէսինին պէրհավա խոլէճէկինէ տայիր պունտան ազտէմ թէլէկրաֆլա վէրիլէն խապէր հագգընտա, Ինկիլիզ գաղէթալարընտա թաֆսիլաթ կէօրիւլիւեօր ։ Ճէպլէքի, քէշֆ օլունան լաղըմ եօլու, տինամիթ պարութու իլէ թէրթիպ խոլունմուշ օլուպ, սապահլայըն սաաթ եաէ օրատան կէչէն պիր սրապաճը, իքի քիշինին տայիրէյի մէզքիւրէ էնտիւնէ պիւյիւք պիր կազ պօրուսու գօյուպ ֆիրար իթտիքլէրինի կէօրիւնճէ, իլք տէֆա քէնտիսինի փուգուսի հալի խապէր վէրմիշ, վէ պիր բօլիս նէֆէրի եէթիշիպ, մէզքիւր ալէթի սօգագըն օրթասընա գատար չէքիպ կէթիրմէքլիկէ իճթիսար էյլէմիշ, վէ քէնտիսի անճագ ֆիրարէ վագթ պուլմուշ, ալէթ տիր բաթլամըշ, չէհիր էմնիէթի տայիրէսի եիւզինէ խայլի աղըր խասարաթը մուճիպ օլմուշ տուր ։

Տէրհալ իքի քիշի ախզ ու կիրիֆթ օլունուպ, պունլարըն իքիսինին իւզէրինտէ րէվօլվէրլարտան պաշգա, քէնտիլէրինին Ամէրիգա Ֆէնիէնլարըյլա միւնասէպաթլարը օլտուղունու միւպէյյին մէքթուպլար պուլունմուշ տուր ։

Նէօրիւնիւր քի, Ամէրիգա Ֆէնիէնլարընըն Ինկիլթէրրաեա, պաշլըճա չէհիրլէրտէ եանկըն միրիէյի պէրհավա իթտիրմէք իւզրէ, մէմուր կէօնտէրմիշ օլտուղլարը, բօլիս թարաֆընտան խապէր ալընմըշ տըր ։

—

Թայմզ գաղէթասընա Ռուսիատան եազըլմըշ օլան պիր մէքթուպուն գավլինճէ, հէյէթի իճթիմաիյէնին միւխթէլիֆ սընըֆլարընտա հիւքիւմ խաքէլէն խօշնուտսուզլուգ, հիւքիւմէթին սօն իթթիխազ էյլէտիկի օրտու եա տախի սիրաեէթ իյլէմիշ տիր ։ Զէրտան այ զարֆընտա 20–30 նէֆէր գալիթ թէվգիֆ օլունմուշ, վէ սօն ճինաեէթ թէշէպպիւսլէրինտէ պիւլէսալ օլմալը, իչլէրինտէն 3 նէֆէրի աէրտէնիթ օլտուղունտան պէյրա, պաշլըճա պաշհիւքիւմէթ գապիթանը, նազըրը տախի գաթլ ճէհլ իթմիշ, վէ թէվգիֆ օլունան գայիլթան իչինտէ աեան մէճլիսի միւտտէիյի ումումիսինին պիր սոպէ պուլունմուշ տուր ։ Բէլիչի հալէ նէ [illegible] ալթընը, Ժէնէրալ Վանօվսքինին հարպիէ նէզարէթինէ թայինինտէն խօշնուտ օլմամըշլար տըր ։ Ժէնէրալ Վանօվսքի Լէհլի օլուպ, տէվլէթի Ալիէէ ալէյհինէ խալիէն մուհարէպէ հէնկեամընտա, չիմտիքի Զարըն էրքեանը հարպ բէյլիլիկինի իթմիշ, վէ լօրտին քէնտիսինէ իքթիտարի խալէն չու մէմուրիեէթի լաեըգ օլմագ իւզրէ, հիչ պիր չէճատ վէ հիչ պիր խըրմէթի խուսուսիէտէ պուլունմամըշ տըր ։

—

Լէմպէրկ չէհրինտէն եազըլըյօրնա կէօրէ, չէհրի մէզքիւր, Ռուսիանըն ճէնուպ էյալէթլէրինտան ֆիրար խաճէնլէրէ տօլուպ, բիւվաճէթէ կէօրէ, ասքէրլէր, հայտուտ չէթէլէրինէ գարշը գավի իթմէքլիկի բէտտա իթմէքտէ օլտուղլարընտան, քէօյլէրտէ էմնիյէթ գալմամըշ, տէհշէթ մէնհիլէթ տէ էսմիշ տուր ։

—

Կօլօս գաղէթասընա չէքիլէն պիր թէլէկրաֆտա կէօրէ, գօնթ Իկնաթիէֆ, խարիճիէ նէզարէթինի պըրագմըշ իչին բրէնս Կօրչագօֆուն գալթէն խիթաֆէթընա պէքլէճէք տիր, վէ պունուն տա եագընտա իճրա օլունաճաղընը զանն էյլէմէքտէ տիր ։

Գօնթը միւշարիլէյհ, տայիմա Պէրլին մուահէտէսինի թէքրարէն կէօզտէն կէչիրմէք, եանի մէզքիւր ահտնամէ եէրինէ Այ-Սթէֆանօ ահտնամէսինի գայիմ գըլմագ ումիտինտէ պուլունմագտա տըր ։

—

Բէշթատան յունիս 7 թարիխլիյէ Կազէթ տը Քօլօնյը գաղէթասընա ավթունէքի թէլէկրաֆ չէքիլմիշ տիր.

Ժէնէրալ Իկնաթիէֆուն Բօլտա սէվահէթի միւտաթֆա իթմէք իւզրէ, իմալ խոլունմագտա օլան Թօբլարը, յունիս նիհայէթինէ գատար թէսլիմ իթմէք իչին, հարպիէ նազըրը թարաֆընտան վագը օլան թագեիտ ախպէրլէրէ, քէնտի քէնտիսինի թէլէֆ էյլէմիշ օլտուղունա տայիր, բէք չօգ զաղէթալարտա նէշր օլունան հավատիսին ասլ ու էսասը եօգ տուր ։

Պու թօբլար Պրիւք ֆապրիգասընտա իմալ խոլունմըշլար տըր, վէ Ժէնէրալ Իկնաթիէֆուն իճատ աքէրտանինին տէ, զայէ վէ մուհասարէ թօբլարընտա գուլլանըլաճագը հագգընտա պիր էմիտամէ նէշր օլունմուշ տուր ։ Հալ պու քի, Ժէնէրալ Իկնաթիէֆուն քէնտի քէնտիսի թէլէֆ իթմէսի, զէրհէ ախֆինէլէրի աէլմէք իւզրէ, ախվահիլ իչին պիւյիւք չափտա թօբլար իմալը խուսուսընտա իթթիկի թէշէպպիւսլէրինին, պիւսպիւթիւն մուվաֆֆագըյէթ քէսպ իթմէյիպ, Ժէնէրալը միւմայիլէյհ տէ, գօմիթէյի մախսուսէ թարաֆընտան վագը օլան իթիրազաթըն, չախսի սէպէպլէրէ մէպնի խաքլի էֆքեարընըն գաղըյ օլմասընտա մէպնի տիր ։

Ժէնէրալ Իկնաթիէֆուն ճէնէտինին թէշրիհ իթմիշ օլան ալթըպ պանըն բաքօրթասընտա, միւթէվաֆֆանըն քէնտիսի թէլէֆ իթտիկի զէման, գօմիթէյի աղրէճէմինէ մուլիգ օլմատըղը պէեան օլունմուշ տուր ։

—

Րէսմին հէր նէ գատար իղհար թէվէճճիւհ օլունմուշ իսէ տէ, Ժէնէրալ Իկնաթիէֆին թէէսսիւրի իլէ, Ռուսիա վէ Ալմանիա պէյնինտէքի միւնասէպաթտա հուսուլի ինթիհալտէն օլան թէպէտտիւլ միւնասէպէթիլէ, Ալմանիա գաղէթալարընտա պիր տէրէճէ էնտիշէ կէօրիւլմէքտէ տիր։ Բանսլավիսթ էֆքեարընտա օլտուղու մալիւմ օլան պու զաթըն, հէյէթի հիւքիւմէթէ, Ալմանիատա սոյլի թէէսսիւրի մանիհ օլաճաղը ։

—

Ռուսիատան ալընան սօն խապէրլէրէ կէօրէ, Եէհուտիլէր ալէյհինէ խալէն գարշըլաշմալար միւթամատի, վէ պու հարէքէթին թէտապիրի լազըմէյի իթթիխազ իթմէք իչին, իմբէրաթօր քէնտի խատվէրի հարպը Ժէնէրալ գօնթ Թօլթօֆու մէմուր թային իթմիշ տիր ։

Պանքնօթ մագազալարընտան քիւլլիեէթլի սիրգաթ վէ պարութ ԳԱՐՇԸԳԼԸԳԼԱՐ վագը պուլունմագ չըգմըշ տըր ։

—

Րիվաճէթէ նազարէն Բէթրէպուրկտան ալընան խապէրլէր, գաճէթ վէխիմ տիրլէր ։ Նէօրիւնիւր քի էվվէլա Եէհուտիլէր ալէյհինէ հուսուլէ կէլէն ԳԱՐՇԸԳԼԸԳԼԱՐ, տահա զիեատէ պիւյիւմէքտէ, տահա զիեատէ խաշըլմագտա, վէ պիւսպիւթիւն իխթիլալքեարանէ պիր սուրէթ քէսպ էյլէմէքտէ տիրլէր։ Րիվաճէթէ կէօրէ, Զարըն պիր խավէրի հարպը, վէ իմբէրաթօրուն մաիէթինտէն բէք չօգ զէվաթ թէվգիֆ խոլունմուշլար կիպի, սարայտա ճէնկիան սըրսըմըն Ժէնէրալ Իկնաթիէֆ ալէյհինտէքի հարէքէթի տէ, կիւն պէ կիւն ազըլըգտա պիր սուրէթ քէսպ էյլէմէքտէ իմիշ ։

Բէք չօգ մահալլէրտէն, թէրթիպ խոլունմագտա օլան ԳԱՐՇԸԳԼԸԳԼԱՐ հագգընտա մուճիպի էնտիշէ խապէրլէր ալընմագտա տըր ։ Ալէքսանտրօվ նահիյէսինտէ էհալի հէյէճան իչինտէ օլուպ, Ալմանիալըլար Ալմանիաեա, Րօմլար Ճարգա, վէ Եէհուտիլէր Գուստա չէքիլմէք նիյյէթինտէ պուլունմագտա տըր։ Վօրօնէժտէ տախի, քէնտի գըրգալարընտա էվլէրտէն օլուպ, Թականրօգտա տայիրէյի պէլէտիյէ Գազագլարտան եարտըմ իսթէմիշ, վէ պիր սաաթլիքի միլլէթ ֆըրգասը թէշքիլ էյլէմիշ տիր ։

Րօսթօվտա իխթիլալճիլար 24 սաաթ գատար չէհրէ սահիպ օլուպ, անճագ Գազագլար մարիֆէթիյլէ թէհտիտ կիւնահըլարընտան թարտ խոլունմըշլար տիր ։ Նէգօլաճէֆտէ կիւն պէ կիւն ԳԱՐՇԸԳԼԸԳԼԱՐ վուգուպ պուլմագտա իմիշ ։

—

Քէմպրիճ վէ Օքսֆօրտ տարիւլ ֆիւնունլարը մարիֆէթիյլէ թէրճէմէ խոլունմըշ, պու քէրրէ Լօնտրատա, քիթապը չէրիֆին եէնի պիր թէճտիտի րուհպանիլէ զուհուր օլմուշ տուր ։ Պու քիթապ թապ օլունմագտան էվվէլ, Ինկիլիզ վէ Ամէրիգան քիթապճըլարը թարաֆընտան 800,000 նիւսխաէ սիփարիշ օլունմուշ տուր։ Պունտան պաշգա, Ճիգակօ Թայմզ գաղէթասընըն միւէլլիֆի, քէնտի գաղէթասընա, մէզքիւր քիթապըն նէշրինտէն էվվէլ, տէնիզ ալթընտան օլան թէլէկրաֆ վասըթասըյլա, Ինճիլի չէրիֆտէն Մատթէոս աւէտարանինին 28 ֆասլընը, Մարկոսըն 16 ֆասլընը, Ղուկասըն 7 ֆասլընը, վէ Յովհաննէսին 5 ֆասլընը, ճէմաան 83,715 լուղաթ քէշիտէ էյլէմիշ տիր ։

—

Ամէրիգա գաղէթաճըլըղընըն պուրա գաղէթաճըլըղը իլէ օլան ֆէրգը, գէլասէ ֆարգընը կէօսթէրմէքտէ իտի, ամէլիքի ֆէրգլէրի թէրճէմէսինէ մինսուպ կէօրիւլիւեօր.

Նիւ–Եօրգ Հէրալտ գաղէթասը, պիրի 28 սահիֆէտէն իպարէթ, վէ տիկէրի տէ 24 սահիֆէտէն իպարէթ իքի նիւսխա նէշր էտիպ, պու նիւսխալէրին հէր պիրինտէ 13 սահիֆէ իլան պուլունմուշ տուր ։ Պու սահիֆէլէրտէն հէր պիրինին բաբօրթօսու թագրիպա 600 տօլար օլուպ, պէհէր նիւսխանըն եալընըզ իլանատ ալաճաղը իւճրէթինին հէպսի իսէ, 11,000 տօլար եանի 55,000 ֆրանգ գատար օլմուշ տուր ։

—

Պուլկարիսթան պէյի բրէնս Ալէքսանտր, պու քէրրէ հարպիէ միւտիրի Ժէնէրալ Էհրէնրօթուն թէքլիֆի մուճիպինճէ, իմարէթի 5 էյալէթինէ պիրէր նէֆէր օլմագ իւզրէ ֆէվգէլատէ գօմիսէրլէր թային էյլէմիշ տիր ։ Պունլար գափթան օլուպ, բէյլիքլէրի օլան հարպիէ միւտիրի կիպի քեաֆֆէսի տէ Ռուս տըրլար։ Պու գօմիսէրլէր, Ժէնէրալ Էհրէնրօթուն ամըրլարը կիպի հարէքէթ իտիպ, հարպիէ միւտիրինէ սալթ պիր խապէր վէրէրէք, քեաֆֆէյի մէմուրլարը քէնտիլէրինէ մուավին թային իթմէք, անլէրի ազլ վէ եէրլէրինէ տիկէրլէրինի նասպ էյլէմէք, վէ գուվվէյի ճէպրիէ գուլլանմագ, վէ տայիր պու կիպի հուգուգա մալիք օլաճագլար տըր ։

Պուլկարլար, գանունը էսասի միւնաքիւճ օլմաեան իշպու եէնի իտարէճէ թէշքիլաթըն պիր նէվի տիքթաթօրլուգ օլուպ, կիպի խալէթի էօրֆիէ մունէասընա մուատիլ խալտըղընը պէեան խոլեօրլար ։

Հալպուքի Բէթրէպուրկտան, պու խուսուսուն Պուլկարլար մէնֆաաթընը մուճիպ օլաճաղընը ճէվապէն պէեան իլէ, պու ճէվապը իլթիզամ իչին տէ բրէնսէ 20,000 գարպայինա կէօնտէրիլիեօր ։ Պէյլէ վագիհ տէվլէթէ գարշըլընտա, Պուլկարլարա, իշքեար օլուպ պաշ էյմէքտէն պաշգա պիր չէյ գալմա ։

—

Բէթրէպուրկուն րէսմի գաղէթասը, յունիս 8 թարիխլի նիւսխասընտա պիր նօթա նէշր իլէ, Պուլկար պուլխարընըն Ռուսիանըն նազարը պիգայտի իլէ պագըլըտըղընը, վէ եախուտ Պուլկարիսթան բրէնսինին գարարլարընը պէեէնմէտիկլէրի եալանը չըգարմըշ տըր։ Պու նօթատա խուլասաթէն տէնիլմիշ տիր քի Ռուսիա հիւքիւմէթինին էֆքեարընճա, Պուլկարիսթան բրէնսի, չահսի հաղըր էմնիաընտա քէնտի մէմլէքէթինին իտարէ խուսուսընտա իթթիհազ իթմէկէ, պիր իթթիգա

գավի իլէ վէ Թէճրիւպէ իւզէրինէ պինաէն Հարէքէթ իթմիշ տիր։ Բրէնսի միւշարիլէյհ, մուխաթարուլէ օլտուղունու Թաստիգ իթտիկի պիր սուրէթի աՀվալին մէառլիճէթինի տէրիւՀտէ իթմէքլիքլէ պէրտէվամ օլսա իտի, քէնտի վազիֆէսինէ մուղայիր Հարէքէթ իթմիշ օլաճագ իտի։ Բուսիա Հիւքիւմէթի, բրէնսին իֆատաթը մէշրուտասընա, Պուլկար միլլէթինին էմնիյէթ իտէրէք, միւշարիլէյհէ սաադ գալմասընը, վէ մէմլէքէթի քէնտի ղայպընա սեմդ իտէճէք օլան գաԲԷՏԷՐԼԷՐ իչինէ տուշիւրմէեէ չալըշան պիր Թագըմ Հըրս ու Թամա սահիպի ֆէսատճըլէրին Հիլլէ վէ տեսիսէլէրին րէտտ իլէմէսինի Թէմէննի իթմէքտէ տիր։

Բրէնս Պիզմարգըն միւբէյյինի էֆքեարը օլան Կազէթ տը լ'Ալըմանեը տիւ Նօր նամ ղազէթա, իշպու Նօթատան պահսլա աթիւէքի միւթալաաթը պէեան խոհսօր.

Հէր Նէրէտէ, Շարգըն ահվալինին տուլՀէն Թէվքսաիւն իչին խայիսանէ պիր արզու վար իսէ, օրատա պու սէօզլէր Թուհֆին օլունաճագ տըրլար։ Բուս Հիւքիւմէթի միւբէվվիճի էֆքեարըընըն մէզքիւր ֆիքըրլէրիյէ պիւյիւք տէվլէթլէր միւթթէֆիգ տիրլէր։ Ցիմէք տիր քի, պու խշտէ, էկէր լաղըմ կէլիր իսէ, Պէրլին գօնկրէսինտէն պէրու Շարգտա Թէքհասուլ իտէն քեօֆֆէյի մէսէլէլէրին Թէօքրինի իչին պիր իթիլաֆը Թամմ Հասըլ օլաճագ տըր։

—

Վիէննատան Իզմինկ Սթէնտըրտ ղազէթասընա չէքիլէն պիր Թէլէկրաֆա կէօրէ, տիկէր մուազզամ տէվլէթլէր կիպի Բուսիա տէվլէթի տէ, բրէնս Ալէքսանտըրըն խաթիֆասը վուգուինտէ, Պուլկարիստան ֆիւրսինէ բրէնս Տօնտուգօֆ Գորսագօֆուն գանտիտա Թայինին օլունմասընը իլթիզամ իթմէճէճէքմիշ։ Ինգիլթէրէտէն օլտուղու խալտէ, պու գանտիտալըղա բրէնս տը Կալըն իւլիճէի պիրատէրի, վէ Տանիմարգա բրէնսի բրէնս Վալտըմար Թայինի օլունաճագ տըր։

Մուազզամ տէվլէթլէրտէն չօղլըր, Պուլգարիստա գարըշըլըգ վուգուինտէն սաղրմաղ նիյյէթիյլէ, բրէնս Ալէքսանտըրըն խաթիֆա ֆիքրինտէն վազ կէչմէսինէ չալըշմազ տըրլար։ Տէվլէթլէր, բրէնսի միւշարիլէյհին Հարէքէթի գավիճէսինի Թաքտին խոհսօրլար։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Մօ մէՃտունիյէէ խայեր վէրիրիզ քի, իշթէ եարընտան պէտ իլէ, վասիմիզ իւզրէ, էհալիմիզ Թարաֆընտան պուՀուրս կէլմէքտէ օլան չէվզ ու ղայրէթ սաէեսինտէ փըրկիչէ, 50 օղղա խաս ֆրանճելա եէրինէ ույթմըշ իւչ օղղա, սաէեթանանը ազիղ իրսալօլունաճագ տըր, ինշաալլաՀ կէլէճէգ բաղտր եէւղ օգգա, վէ պաաէՀու տախի սաՀա զիեատէ կէօնտէրէպիլմէքլիք իգպալ ու իֆթիխարընա նայիլ օլուրուզ։

* *

Սայիր զաթլարտա պիր փաղլէթ վէ Թէշվիգաթ իպրէթի օլմագ իւզրէ, մա Թէշէքքիւր պէեան իտէրիզ քի, տօգթօր Թիլլրաքեան էֆ. Թարաֆընտան Թալաս Վարդ Պատրիկեան մէքթէպինէ, Թաս ու Նէշրինէ մուՀաֆազա օլտուղունտ Տիւթուրտան պիր Թագըմ Իհտա զըլընտըղընտան, պու կիւնտէն իրսալինէ պէտ օլունաճագ տըր։

* *

Մէմալիքիմիզտէ ղազէթա օգումաղըղըն, վէ անաէն խաթիֆատէ իթմէքլիկին, միւմրին մէրմէպէ չօղալմազ նիյյէթիլէ. Իզմիրտէ, Էտիրնէ, Թէքիրտաղ, Պրուսա, Իզմիր, Տիրաստն, Սամսոն, վէ Թրապզօն կիպի սըգճա բօսթա իշլէմէքտէ օլան մաՀէլլէրտէ տախի, ղազէթամըզըն ուճուզճա օգունմասընը սըրգու իթտիկիմիզտէն, մաՀէլլի մէզպուրլարտա պուլունան պաթլարա խապէր վիրիրիզ քի, էկէր Թալաֆըմըզա, նիւսխէսի եալընըզ 25 չէր բարատան, բէշինտն պէճէ կէօնտէրէն պուլ իսէ, բօսթա իւճրէթի քէնտի իւզէրիմիզէ օլարագ, քէնտիլէրէ Հէր բօսթա իլէ, իթՀալիքէրի գաստր Մանզղումէ կէօնտէրիլմէքլիկէ Հազըրըզ, վէ քէնտիլէրտէ օրատա, եա պիր փաղլէթ իշլէմէք նիյյէթի մէմտուՀէսինլէ, եյինի ֆիեաթտա, եանի 25 էր բարատա, վէ եախօտ 30 փր բարատա սաթապիլիրլէր։

Պու Թէքլիֆի միւնասիպ կէօրիւպ վէ գապուլինէ Հիմմէթ իտէն զաթլարըն, Թարաֆըմըզա իսթարլարընը րէճա իտէրիզ։

* *

Նիկողոսեան էֆէնտի, քէնտի գալէմիյլէ, կէրէք ընկէրութիւնլար, վէ կէրէք զըթըլզ սէպէպլինտէն տուչարը բէրիշանի օլան Նիշէ ֆագըրլար մէնֆաաթընա օլտուղու Հալտէ բէք չօգ խըզմէթլէր իտէրէք, պինլէրճէ լիրա՝ խաանէլէր Թօբլանմասընա սէպէպ օլտուղտան պաշգա, մաՀարէթէյի ախիրէտէն սօնրա, էրզրումտա պուլունտուղու էննասա, տախի, մէմուրաթա Նէզարէն, պիր էյթամ կուվէրնաթօր վէքալէթինի իճրա իլէթմէկինտէն, խալգըն րաՀաթընա տայիր պիւյիւք խըզմէթլէր իթմիշ իքէն, Նաըլ քի, օլ վազըթ, չէՀրի մէզպուրտա տաաՖնիրք պուլունան Գեր. Ցարութիւն Սրբազան չէՀաթէթ իթմիշ, վէ մէզկիւր չէՀատէթէ Թէվֆիգան, Ամէն. Եաղի Սրբազան Պատրիարք Հայր Հազրէթլէրի տէ, տաՀա պուննտան պիր այ մուգատտէմ, խասսէթէն պիր տաւանամէ իրսալիյլէ, վէ պիր չօգ տաւալար մէ Թէշէքքիւրլէր պէեանիյլէ, էֆէնտիի միւմաիլէյհի, քէմալի Հիւրմէթ վէ րիայէթ իւզրէ, միւսաֆիրէթէն, Երուսաղէմ տավէթ իլէմիշ իտի։

Նիկողոսեան էֆէնտի, չէնտ մաՀտան պէրու, պուրատա միւսաֆիրէթէն պուլունմագտա օլտուղու Հալտէ տախի, միլլէթիմիզ պիր խըզմէթ իթմէք իսթէտիկինտէն, գալէմ մէյտանընա չըգմըշ, բօլիԹիգաճա Հիչ պիր մէգալամտա պուլունմամաարագ, ուրֆ ազգային պէնտլէր եազարագ վէ սայտ չալըշկէյէէ Թօգունմամաարագ եազըղ վէ գըրիմիզ իլէտիկի գուսուրլարըմըզտա խաթիմա իլէտիկի գըլըմ, կէրչի պազը միւտաՀէնէյի տէվէնլէր Նախօշ կէօրինմիշ իսէ իսէ տէ, ումում խալգ ըմըզընա պատիի մէմնունիյէթի օլմուշ իտի վէ օլմագտա տըր։

Հիչ պիր մէՀարէթի, էՀլիյէթթի, փազլէթի, միլլէթճէ պիր խըտմէթի, բէնկի, մէալէքի, գալէմի վէ ճէնապը օլմատըղտան, վէ անճագ միւսաՀէնէյի, սալղալըղլըգ, Նատանլըգ, միւրթէքիպլիք, միւֆսիտլիք վէ ճիզվիթլիք իճրասըյլէ, Հէմ միլլէթիմիզ իչինէ մուզիրր Թօհումլար էքիպ վէ Հէմ տէ պիր գուշ ղուրուչ գազանմանա չալըշտըղտան պաշգա, միւքէրրէպի ֆիխաալին էն զիեատէ մուազզամընա վէ Համիլի պիգզամ Տէվլէթէ գարշը Նիշէ Նիշէ Հէզէեանլար եազմագըղա գատար տախի ճիւրաթ իշլէտիրմիշտէն, Վաղըթ ղազէթասը Թարաֆընտան Չ-ֆ-Հ-նչ+ սըֆաթընը կիյինիկի կիպի, մաՀքէմէ Նէզտինտէ տախի, միւտտաիի ումումի էֆ. Թարաֆընտան, մէզքիւր Չ-ֆ-Հ-չ+ սամիաղընըն անընա վուրուլմասընա միւսաթաՀաղ կէօրիւնմիշ օլան, վէ մէզքիւր սամիա, Հայէտ պու կիւնէ գատար Թաշըմագտա օլտուղու միւսիլը, Թանծթը մաՀաՀաքէմէտէ տախի պուլունան օրթա վազիֆէ ղազէթա, պիլմէյիզ անընի Հիքմէթէ մէպնի, միւմաիլէյհ միւտաիի ումումի էֆէնտի Հէր քիմ իսէ, Հէնուզ մէզքիւր վազիֆէսինի իֆաէա միւսարաաթ իթմէքտէտէ յիլ տիր. . . էվվէթ մէզքիւր ղազէթա չօրպաճը չէվիրմէքտէ օլան միւֆսիտ մաՀալլէր, պիրէր տիւրլիւ միլլէթլէր վէ մէզՀէպ մաւքէյէրի ուլթընա կիրկինէրէք, պու տէֆա տա Եէնի պիր ճիզվիթլիկէ վէ միւֆսիտլիկէ ճիւրաթ իթմիշլէր տիր։ չէյլէ քի, Նիկողոսեան էֆէնտինին, քէնտի քեսկին գալէմիյլէ, սայիր մուղըր բէրաէըլէր կիպի, ճիզվիթլիք բէրտէսինի տախի եըրթըգ բարչա բարչա իթմէքլիկէ Հազըրլանտըղընը կէօրտիւքլէրինտէն վէ պիլտիքլէրինտէն, ալէյՀինտէ, էնվայի Հագարէթլէր եաղմաղըղա ճիւրաթ իլէմիշլէր տիր։ Վէ մէզքիւր Հագարէթլէրի կէրի ալարագ բարտա տէմէքլէրի Թէքլիֆինի Թագտիմէ կիտէն իքի Նէֆէր մաւխալիրլէրի, պիր Թագըմ եալղարալար վէ իֆթիրալար իլէ զապթիյէյէ վիրէրէք, օրթալըղա պիր ֆէսատ ԹօՀումու տաՀա էքմիշլէր տիր քի, Հէր Նասըլ իսէ, Ճէրիսէյի Հավատիս տախի, եա պտամարագ, վէ եախօտ իղֆալ իտիլէրէք, տիւնքի Նիւսխասինտէ, չու աթիւէքի, չաեանը էսէֆ պէնտի աէրճ իլէմիշ տիր։

« Բուս Թօբճու սապլիրլնտէն օլուպ, պ'ր Բուս ղազէթասընըն մուՀարրիրլիկինի իթմիշ օլան Ն․ Տէրսաատէթ կէլէրէք, պիր միւտտէթ Նիկողոսեան խէղալըյա, Մասիս ղազէթասընա, Թէրվինի մէրամ գըլմընտա պէնտլէր եազմըշ, վէ միլլէթի սառըգայի Էրմէնիյէնին պուղղունու (ասըլըթին) ձէլպ իչլէտիկինի, ղազէթայի մէզքիւր Հիսսըլէ, պու պէնտլէրի, աՀիրէն տէրճ իթմէվէ մէրգում, Էրմէնիլէրին տայիմա ալէյՀինտէ պուլունտուղու մէրվի պուլունան (¹) Մանզումէ ղազէթասընա տէվրի մէզուլը պինաէն մաէլ իշլէմիշ օլտուղէ, Թէրճիմանը Էֆքեար ղազէթասը, պու պապտա րէտտ իթմէկէ, պինաէն (²) ղըեամ իշլէմիշ օլտուղունտան, մէրգում, չէքմիշ օլտուղու բէրոէյի խիֆատէն չըղըպ, Թէրճիմանը Էֆքեար ղազէթասը սահիպ իսթիղասընը, Էրմէնիլէրի չախսի իրսալիյէ, տիւշլօճա տալլ-Թ իթմիշ, վէ սահիպ իսթիմալ իսէ, տէվլէթի Սվյէթ միւքինտէ, պու ուսուլին, սայէմի ձէրէեանընտա Նալի, րէտտ սարեթինտէն պուլունտուղույսա տա (³), կէլէնլէր, տէֆ իսթրլմէտորիկինտէն (⁴), բօլիսէ միւրաճաաթ իլէմիշ, վէ մէզքեր մէրգում չախսըլար, զապթիյէյէ ճէլպլէ, իւլթիւլ մաՀՀափէզ, Թաճթը քեֆալէթէ պիւլթուլլար տըր։»

Ճէրիտէյի Հավատիս

(¹) Ճէրիտէ չուղու իսի պիլմէլի տիր քի, Մանզումէ Հիչ պիր վագըթտա Էրմէնիլէրին ալէյհինտէ եազմամըշ, իլլա միլլէթճէ գուսուրլարըմըզըն ալէյհինտէ եազմըշ տըր վէ եազմագտա տըր, վէ պու տա սաառգ վէ խուլուսքեար օլան Հէր ղազէթանըն մուգատտէս պօրճլարընտան պ'րի վէ պաշլըճասը տըր։ Նասըլ քի քէնտիսի տախի, զըրդ սէնէտէն պէրու միլլէթի Օսմանիյէէ կէօրտիւկիւ Նիշէ գուսուրլար ալէյհինտէ պէնտլէր եազմըշ տըր։

Ճէրիտէ, Մանզումէնին, միլլէթի ... Հէնէ եազտըղընը, եա պիր միւֆսիտէ ինանարագ, վէ եախօտ պաղըրսաղընտան չըգարարագ եազտըղը ... քիմին վէ եախօտ գա՞նղի միլլէթին ... Հինէ եազմագտա օլտուղունը տախի իսպաթ պիլտիրմէլի իտի։

(²) Նէ՛ գատար աճայիպ պիր Հալ, պէրիտէ սաղլ էրմէնի ղազէթալարը տարուտ տուրմագտա իքէն, Էօթէտէն պիր ճիզվիթլիք ղազէթասը չըգըրս տա, Հա՛, Հա՛, ..., եանի Թապէն Հագգը օլարագ, Էրմէնի միլլէթինին ղայրէթինի չէքմէքտէ՛ իմիշ. Է՛յ, արթըգ պունա պիզ կիւլմէլիյիզ էմմա, պիզզաթ Ճէրիտէ քէնտիսի տախի կիւլմէլի տիր։

(³) Պու «...» լաղըթիտէն չօգ չիւբհէ օլունապիլիր քի, մէզքիւր պէնտ, Թէրճիմանը Էֆքեար, եանի, մէզքիւր ղազէթա մաթպաասընտա պուլունանլարտան պիրի Թարաֆընտան եազտըրըլմըշ օլմալը տըր։ չիւնքի, էկէր էօյլէ օլմասա իտի, «...» իսէ տէ տէյի եազըլմագլըգ լաղըմ կէլիր իտի։

(⁴) Պու «...» լաղըրտըրը բէք՞ սաչմա տըր, ազէ, վէ մանաԹըզա, վէ ուսուլէ գարշը տըր, չիւնքի, էկէր մէրգումուն գաթլար, սաՀիՀէն տիւճէլօ տավէթի իչին կիթմիշ օլսալար պիլէ, սալա ճէզա իտէմէզլէր իտի. անճագ տավէթ իտէպիլիրլէր իտի. տաՀա չիմտիյէ գատար, տիւնեանըն Հիչ պիր եէրինտէ, պիր սասսպին, Ճէպրէն տիւէլլօեա չաղրըլտըղընըն վէ կէօթիւրիւլտիւկինինին էմսալի եօգ տուր վէ օլամազ։

ԱՏԱՆԱՏԱՆ ՄԵՔՏՈՒՊ

—

. . . Խմբագիր,

4635 Թիւ պատուական Մանզումէիդ մէջը յոյժ բերկրանօք կարդացի Զէյթունէն նամակ մը, որ Կրթասէր ընկերութիւն մը եւ հաստատուած ըլլալը կաւետէ մեզ, Սէրոբ, Ռուբէնեան, Ռուբինեան, Ուսումնասիրաց բազմանդամ և օգտաշատ ընկերութիւններէն յետոյ, որք տարիներէ ի վեր հաստատուած լինելով, երկրին բարոյական և նիւթական անթիւ ծառայութիւններ մատուցած են։ Քսան և չորս տարիներէ ի վեր Ուրֆա ունեցած է ծաղկոցներէն զատ վարժարաններ ալ։ Մամիկոնեան, Խ. Իւթիւճեան, Արաբկիրցի Սարգիս վարժապետ, Զաքըրեան, Կարապետ Տ. Մինասեան (այժմ Վահան վարդապետ), Եւն. եւն., տարիներով այս քաղաքին յառաջդիմութեան համար աշխատած են անձնուիրաբար, շնորհիւ Պոլսոյ և Եգիպտոսի բարերար Տեարց. և երախտիք ու ջանք ապարդիւն եղած չեն։ Սակայն եթէ տխուր կէտ մը կայ՝ ան ալ Պոլսոյ բարեկարգ վարժարանաց, Երուսաղէմի եւն. ճեմարանաց մէջ դաստիարակուող երիտասարդները, մինչդեռ այլ քաղաքաց օգտակար լինելով իրենց բնիկ հայրենեաց մէջ չեն կարող ծառայել, Զաքըրեան, Գ. Վ. Ափարեան, Ս. Վ. Աղճէպէկեան, Խ. Տատուրեան, Ս. Տ. Ղազարեան, Փիլիպպոս Սարգիսեան, Ն. Պոլատեան, եւն. եւն.։ Եթէ Ուրֆայ մէջ իր այս ծոցածին զաւակներ հաւաքուելով կրթական միութիւն մը կազմէին, այն ատեն անշուշտ վարժարաններն ու ծաղկոցները աւելի լաւ ուղղութիւն մը պիտի առնէին, տեղական ընկերութիւնք պիտի բարուքէին. ժողովուրդն ալ որոշ նպատակով մը խաղաղ ու հանդարտ պիտի աշխատէր և ապրէր . . . բայց սակայն աւաղ ոչ ոք կուզենք ամբաստանել, ոչ նոցա ազգասիրութիւնը, զգացումն ու գաղափարները, ոչ տխուր իրողութիւնք, սև զրպարտութիւնք, թեթև մտապարծութիւնք, ոչ քաղլեցի, այլ գլխաւոր պատճառն իր հայրենասէր զաւակաց տարրագրութիւն է միմիայն երկրին անըռպատ և թշուառ վիճակը։ Եւ Ուրֆա ինչո՞ւ ըլլայ աղքատ քանի որ ունի հանքային, բուսական և կենդանական առատ նիւթեր ու բերքեր, միմիայն հանելու, ..., ... դիւրութիւն։ միջոց և ապահովութիւն չունին, այնինքն զարգացեալ արուեստ, ուրեմն այս քաջալանջ և վիրաւոր ժողովրդեան կարիքն են բարոյական հացի հետ նիւթական հաց, դպրոցի հետ արհեստանոց, գրչի հետ բրիչ, զոր խոնարհաբար կը խնդրէ, կը պաղատի և կը թախանձէ «անօթի ոչ գիրք կը հասկնանք ոչ լրագիր կը կարդանք, մերկ ոչ եկեղեցի կերթանք և ոչ հարսանիք, ո՜վ մարդիկ մեզ մի քարոզէք ոչ ազգասիրութիւն ոչ անձնուիրացութիւն, թողէք որ մենք քարոզենք անըզգայ ու անտարբեր սրտերուն, զի հայ ենք մենք առաւել քան ըզՀայկազունս և ջերմեռանդ Քրիստոնեայ առաւել քան եկեղեցւոյ պաշտօնեայն, ձերն ենք։ ձեր եղբայրները, ձեր փառաց։ ձեր երջանկութեան համար կապրինք, մեզի ալ գործ տուէք. մեզի ալ արուեստ և զբաղում տուէք, որ հացին կարօտով մերկ ու նօթի չմեռնինք, ապրինք ձեզի համար, հայութեան համար և հայրենի փառաց համար ». աղաչէն և բարեգործ ընկերութիւնք, Նկատողութեան առէ՛ք մեր երկրին արհեստից անկեալ վիճակը, նոցա տաժանելի կեանքը, նոցա վիրաւոր սիրտն և այն մեծ անկարողութիւնն ու աշխատութիւնը որ կը խնդրեն ի ձէնջ։

Խնդրեմ, . . . Խմբագիր, մեր այն երկտողին Ձեր մեծահարգ թերթին միոյն մէջ անկիւն մը շնորհել և յօգուտ մեր հայրենեաց մարդասիրաբար ձեր օգտակար խորհրդածութիւնը չզլանաք։

Որով մնամ յաւէտ յարգանօք

Խ...կ Մ. Տ...ան

1881 մայիս 22, Ուրֆա

—

. . Խմբագիր,

Մեծ. Մ. Սարգիս էֆէնտի Մինասեանը, որ գրեթէ հանրածանօթ է իւր մատուցած ազգային պաշտօններուն և մերթ ընդ մերթ լրագրաց ծաղկազարդ դրախտին իւր մասց և զգացման փունջերն ձօնելուն համար, քաղաքիս ազնուազարմ գերդաստաններէն և սիրափառ երիտասարդներէն մին է։ Բնութիւնն գոգցես օժտած է այս սիրաղեղ հայրենասէրն պարգեւելով կայտառ դէմք, վառվռուն սիրտ և եռանդուն ոգի, որով գիտէ գրաւել յինքն երիտասարդաց սիրտն։ Իւր միջամուխ եղած ամեն Ազգ. պաշտօններն բաւ իւրում կարի անթերի կատարելով յաջողած է համազգեաց համակրութիւն գրաւել։ Ազգային արից մէջ եւս յետադէմ մնացած չէ, զոր ապացուցանելու համար արժան կը համարիմք առա նորա Լուսաւորչեան Թանգարանի ընկերութեան ձօնած 5 արծաթադրամ մէճիտն. 4 մէճիտ արժողութեամբ գրեանքն և 1 մէճիտ արժողութեամբ կնիքն յանուանէ յիշատակել, զորս կանխիկ նուիրած է իւրԱտենապետական պաշտօնի հաստատուած միջոցին, որում թէև անգամ, սակայն շնորհապարտ սրտիւ կը մատուցանեմք մեր յարգանաց խորին շնորհակալիքը։

Արդ Տէր խմբագիր, շողոմութիւն չհամարելով այս մեր անկեղծիկ յատագովութիւն՝ յանուն յառաջադիմութեան ընկերութեանս և'ի խրախոյս Նորին մեծապատուութեան բարեհաճեցէք հիւրընկալել Ձեր պատուական թերթի մի անկեան մէջ։

'Ի Դիմաց Դործ. Ժողովոյ Լուս. Թանգարանի ընկերութեան,

Ատենադպիր Վան Ատ...

Կ... Թ. Խ... Ց... Ժ...

1881 ապրիլ 21, 'ի Կիւրին

—

ՎԱՐԺԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ

—

(Մանզումէի 4660 ... թուէն)

Ամենուն ծանօթ է այսօր հռչակաւոր Միացեալ Ընկերութիւնը՝ որոյ եռանդն ու նպատակը ամենուս պաշտելի բայց գործելու միջոցները անշուշտ քննադատելի են։ Կարծեմ թէ 1871-72 թուականներուն էր՝ որ խումբ մի երիտասարդներ՝ որոնցմէ դեռ հետեւեալները կը յիշեմ Յակոբ Զագրեան Մուշեցի, Անտոն Ալլահեան (որդի Ստեփան փաշայի), Աղէքսանդր, Անդրանիկ և Միհրան (Պոլսեցի), Յակոբ Զրաքեան, Մ. Թիւթիւճեան, Պօղոս Տէկիրմէնճեան և Պօղոս Դեյփեան (չորսն ալ Արաբկիրցի) ու այլ գաւառացի ու Պոլսեցի երիտասարդներ, տաք գլուխ, եռանդուններ մի կիրակի օր Քուզկունճուքի Ազգ. դպրոցին սրահներէն մին հաւաքուած ընկերութիւն մի կազմէին. Կիլիկիոյ մէջ դպրոցներ բանալու նպատակաւ՝ որու վարժապետները եւս նոյն իսկ իրենք լինելու ուխտերն ալ կ'ընէին, այո՛ սրտանց, հաւատացէք սրտանց ալ,

այս ընկերութեան առաջին միտքը յղացողներէն մին եւս Հայ—Բէ—ն էր [illegible] Դէյվ-եանն էր , պարոն Ուզլեար ՛ Խրիմեան Հայրիկ , Սանտան փաշա , Ն. գլխագոր Մուրատեան և այլք անդամ էին այս ընկերութեան և քաջալերող , ու նոյն իսկ Հայրիկ հրապարակաւ ազդայնոց այս ընկերութեան աջակցելու համար հրաւէր կարդացող ։ Իրաւ է որ այս ընկերութիւնը խանգարեցաւ ապա , բայց ան որ այն թափթփուք անդամներ , տարիներ վերջը հիմնեցին այն ընկերութիւններէն մին՝ որ պայօր մինալով Պոլսոյ միւս ընկերութեանց հետ կաշխատի քու աւերակ Հայաստանդ լուսաւորել ։ Թէ ինչո՞ւ խանգարեցաւ այն ընկերութիւնը , առոր պատասխանը թող բարեհաճի Պ. Գրիգոր Նիկողոսեանը տալ իր հարցմունքը Պոլսոյ գործիչներուն ուղղելով , որոնց համար ամօթ էր՝ որը երեք ընկերութիւն հիմնել երկուք թողել ։ Բայց ես այսքանը բաւեմ որ՝ երբ մեր ընկերութիւնը մեռաւ , բաւ արամադրութեան մեր կանոնագրին անեցած գոյք և դրամները առնեցան Փրկչեան Հիւանդանոցին , բայց 300 դրշ. անյաւանդամոց միայն կոկորդը , որ կարծեմ գանձապահ էր և որուն երբ « Մաս բարով » կըսէի Նւ րապա գըլնալու համար ու կը յիշեցնէի թէ դեռ ազգին 500 դրշը կոկորդն է , պատասխանեց ինձ թէ « ազգին բոտակը ամեն ժամանակ ամեն մարդկերեր է , թող աս 500ն ալ ինծի պէս խեղճ մի ուտէ , որ վարժապետ է ու անօթի » ։ Այս պարոնը դեռ վերջին մեծ ընկերութեանց հիմնադիրներէն մին է և անոր մէկ վարժապետը , կարեւոր դաւառի մի մէջ ։ Բայց անշուշտ , Պ. Ուզեար , խոստումք չունիս զայրանալու այս եղելութեան պատճառաւ , որ ալ հնացած է և պատմութեան կը վերաբերի , աշխատի՛ր որ այժմ վարդապետներ , եպիսկոպոսներ , իշխան , Թաղական , հոգաբարձու և այլ տեսակ տեսակ ազաներ ու էֆէնտիներ ազգի սառկը չկապեն իրենց փորին այլ ազգի պիտոյքին ,

Ուրեմն եօթը տարիի չափ Պոլսոյ մէջ աշակերտ ու վարժապետ էի . վերջին պաշտօնը երեք տարիի չափ վարելով՝ Հայաստանի մէկ գիւղացին էի , աղքատ ժողովրդեան բուն զաւակ ու քիչ շատ տեղեակ հայրենեաց վիճակին , հայրենակցաց կացութեան և այս Պոլսոյ վիճակին՝ ուր ինչպէս երեւցաւ ազգային գործիչներէն մէկը լինելու ասպարէզին մէջն էի , ուստի չուրանակեմ կենսագրութեանս մէկ կարեւոր մասն ալ ։

Ամիսներով սառկ չկար Թաղ. Խորհրդոյ անտուկը ամեն կիրակի խեղճ վարժապետներս (ամենք մինչեւ Սամաթիայէն ու Բերայէն գալով) Ս. Խաչ եկեղեցւոյ և Թաղական խորհրդարանի մէջն ու քովերը կը շրջէինք , ամեն անդամի , հոգաբարձուի և Թաղին մէջ նշանաւորութիւն ունեցող էֆէնտիի թէմէննահներ ընելով « ի՛նչպէս էք էֆէնտիմ , ծառայ եմ էֆէնտիմ » , բառերը գոց բրած , գոռող էֆէնտիին առաջ ստրկանալով , երկար ատեն սպասելով , և վերջապէս իմանալով որ Ատենապետ կամ Գանձապահ էֆէնտին միւս դունէն « լայսսաց և չուեկոց » բրեր է , ձեռնունոյն ատեն դառնալով , որ միւս կիրակին սառկ ստանալու յուսով սպրինք ։ Բայց (ականջներն խօսի այն ժամանակի Թաղական ազայից) եթէ սառկ չունէին , շատերը գոնէ անոյշ խօսք մ'ունէին և ամենք ալ գոնէ երբեմն պատառ մի հաց վարժապետներուն , իրենց սեղանակիցն ընելու պատիւ տալով և զանոնք այնպէս չարհամարհելով իբրեւ մի օտար արարած որ սառկ չունի ։

Ցայտնի է թէ յաջորդ կիրակին՝ մինչեւ վարժապետը իր 10–15 օսկի պահանջը , ինչպէս որ խոստացուած էր , մէկէն առանալ կը յուսար , չատ չատ 2–3 օսկի կառնոյ բեր չնորհակալութեամբ լեցուած դէպ ի —ւ—ե— էֆէնտին՝ որ բարեհաճեցաւ չանք առաջ պատառ հաց նետելու պէս տալ նոյն դրամը և բերանք գոցել խեղճ մարդուն , ու այսպէս ահա չարունակել այս գործունէութիւնը իբրեւ մի բէ—բէ—-—մ —ղ— , մինչեւ որ Աստուած խեղճ Հայ վարժապետաց մի օգնութիւն ընէ՝ խիղճ տալով այդ ——Ծ—ք——Բ—ն կէնտ—նէ Նաճ—ու (ինչպէս կըսէ Ուզեարը) վարժապետներու [illegible] հոգաբարձուաց կամ Թաղական ազայից ։ Հարցնենք հիմայ , ինչո՞ւ կանոնաւոր և գոհացուցիչ կերպով չեն վարձատրուիր վարժապետները ։ Ուրվհեան դրամ չկայ , ազգը աղքատ է , կը պատասխանեն ։ Վերջէն պիտի ապացուցանենք թէ դրամ կայ ։ Հիմայ բանք թէ՝ ինչո՞ւ չի տար մեր ժողովուրդը ։ Իրաւ է՝ որ ժողովուրդը մանաւանդ դպրոցի համար դեռ կծծի է սառկ վճարելու մէջ , բայց իր կծծիութիւնը ուրիշ պատճառներ ալ ունի ։ Թէ՝ լրագրաց մէջ և թէ՝ մասնաւորապէս ոսկումներու խօսակցութեանց մէջ հազար անգամ կարդացեր ու լսեր եմ թէ « Այս ինչ Թաղի , քաղաքի , գիւղի , Թաղականը , հոգաբարձուն , վանականը , քահանան կամ առաջնորդը ազգին 10–20 հազար եւն. դուրուշը կամ ոսկին կուտէ , կերաւ , կաշառեցաւ , մարսեց եւն » , բայց երբեք չեմ լսած կամ կարդացած որ այսինչին վրայ այս ինչ յանցանքը հաստատուեցաւ ու պատժուեցաւ կամ արդարացաւ ։

(Շարունակելի)

Պ. ԴԵՐՓԵԱՆ

Պէօյիւքտէրէ 4 յունիս 1881

. . . Խմբագիր ,

Ցառաջիկայ յունիս 8 երկուշաբթի օր Թաղիս Ս. Հռիփսիմեայ եկեղեցւոյ տօնն ըլլալով , Արժ. Մաղաքիա Ծ. վարդապետ Տէրունեան քարոզիչ եկեղեցւոյս հանդերձեալ է Ս. Պատարագ մատուցանել յառաջիկայ կիրակի օր որոնց համար և հետեւեալ Բշ. օր կանանց համար։

Ուստի ի գիտութիւն բարեպաշտ ժողովրդեան ներկայս պատուական լրագրոյդ միջոցաւ ծանուցանելնիդ խնդրելով՝ մնամք յարգանօք

Ի դիմաց Թաղ. Խորհրդոյ

Ատենադպիր Փ. Ատենապետ

Բ. Բ—ր—ե—ն Մ. Թ—ր—մ—ն—եան

ԻԽԹԱՐ

Տիւսթուրուն իքինճի ճիւզի տամի չըգմըշտըր ։

* *

Տիւսթուրումուզ չիմտիքի հալ տաժիրլմաղտա տըր Իսթանպոլտա քէօփրիւ եագընընտա սաճռ Պօղոս աղա տիւքքեանընտա , վէ Պաղչէ գափուսունտա , Մաժիսին պուլունտուղու ճէլալ պէյ խանը գարշըսընտա 23 նումերօլու սաաթճը տիւքքեանընտա , վէ Պազար ալթը ճատաէսինտէքի Թիւրքճէ քիթապճը տիւքքեանլարընտա , վէ Իսթանպօլտա քէօփրիւ պաշընտա , Վալիտէ խանը գաբուսու եանընտա փադը քիթապճը մաղազասընտա , վէ Ուզուն չարշըտա Փրէնքեան քիթապճը տիւքքեանընտա , վէ Պէյօղլունտա , Թագսիմտէ Սարրաֆ Ցովհաննէս աղա Մկրտիչեան տիւքքեանընտա ։

Պիր ճիւզիւ 5 դուրուշ տըր ։

ԻԼԱՆԱԹ

Զարչէնպէհ գարըպլըտէ , Գօխաճը Տէտէ մահէլլէսինտէ , Գօխաճը տէքքէ սօգաղը սօգաղընտա , իքի նումերօ իլէ մուրգգամ պիր պապ մէնզիլ պիլմիւզայէտէ սաթըլաճաղընտան թէթգիգ իսթէյէնլէր իւսթ տէ , պէտէլի միւզայէտէ գըյմէթի մուխամմինէսինին պաշը կէօրիւնմիւշ , վէ Կէտիք բաշատա Սիւմա մահալլէսինտէ, հէտիք բաշը համամի գարշուսընտա իքի նումերօ սայըլը էվտէ պիրի գըրմըզը մէնզիլի պարասընտա տավգիլէտէ օլարագ , նէվագը էյիւմսէ գաղը իլէ թամամ գանուն մըտարէքէ , իշպու ազայի նէփ հագլըրընը ալաճագ իքէն պու հուսուսա մէթիւ սօն կիւնիւ պիր ալթըմըշ պէօլիւք ալթը ... ալմագ իսթէյէնլէր Տէրսաատէ Մահմուտ բաշա ճիւրճիւլիւ խանի մէտէտ ... Միւսթէֆիտ տիւքքեանընտա ալմագ իւզրէ ... բօլ ... կէօրիւլմէսի իլան օլունուր ։

ԷՎՐԱԳԸ ԽԱԶԻՆԷ նամ բիւալէլի միւֆլիսէնին ալթընճը նիւսխասը թամամ գըյմէթինին գանուն օլմագ ... տըր , վէ Մինիֆ բաշը հաղրէթլէրինէ , Էրբէմ պէյ , վէ պիր գըթը ալը գասըր , վէ Բէտղիմ բաշա , վէ Աճէմ Համտի էֆէնտի , վէ Պադը պէյ , վէ Մահմուտ ճէլալէտտին պէյ հազրէթլէրինին սաարը մէմուրէսինի չաթիլ պուլունմագտա տըր ։

ROYAL ՌՕՅԵԱԼ

MARQUE DE FABRIQUE

NOUVELLE MANUFACTURE

DE TABAC ET CIGARETTES

ԳԱԼԱԹԱ ՊԱԼԸՔ ՊԱԶԱՐ ՃԱՏՏԷՍԻ Նօ. 36.

Իշպու մայիսին 4/16ընճը , եանի կէլէճէք բազար իրթէսի կիւնիւ քիւշատ օլունաճագ տըր ։

Հէր նէվի թիւթիւն վէ սիկարա թէրթիպ օլունուր .
Նէֆիսճէսին էն ալէա թիւթիւնլէրի պուլունուր .

Պու ֆապրիգաեա օլունան սիբարըշլար , կիւն վէ սաաթընտա , բիայէթլու միւշթէրիլէրի կէօզլէրի էօնիւնտէ քէմալի տիգգաթ իւզրէ վէ միրաթ իթտիքլէրի սուրէթտէ իճրա խուլուսիէթէն պաշգա, Թաշրալար իչին վուգուա կէլէն սիբարըշլար տա, պանտըրօլ վէրկիսինտէն ազատէ պուլունաճագլար տըր ։

Մէզքիւր ֆապրիգանըն խարէճի Թարաֆընտան , բիայէթլու էհալիյի հօշնուտ գըլմագ նիյէթիյլէ , էն նէֆիս մահսուլլարըն թէրթիպ ու թէհիյէսինէ , պէզլի տիգգաթ օլունաճագ տըր ։

Իսթանպօլ , 30 12 մայիս ԻՏԱՐԷՑԻ ՖԱՊՐԻԳԱ.

Կ. ՀԱԶԱՐԵԱՆ

ԹԻԻԹԻԻՆ ՖԱՊՐԻԳԱՍԸ

ԻՍԹԱՆՊՕԼՏԱ.

ՄԸՍԸՐ ՉԱՐՇԸՍԸ ԳՈՒՐՊԻՆՏԷ , ՔԷԹԷՆՃԻԼԷՐ ՊԱՇԸՆՏԱ Ն. 106.

Հազարեան Կարապետ էֆէնտինին , թիւթիւն թիճարէթլէրինտա քէսպի չէօհրէթ իթմիշ օլմասը , զաթէն մալիւմու ամմէ տիր ։ Էֆէնտիի միւմայիլէյհին քիւշատ էյլէտիկի եէնի ֆապրիգատա , Նէֆիսճէսին ալէա գօգուլու Ինճէ , Տրամանըն Պէյ , վէ Սամսօնուն Եօ—— վէ պաֆրանըն Գօշ—— թէսմիեէ օլունան , ալէա գընըլըրը թիւթիւնլէրի պուլունտուղու կիպի , սիկարալար տախի պուլունմագտա օլուպ , պունլար հէյչէ վէ խիւսուսէն նէ գատար պէրի պուլունմագտա իսէլէր, էհվէնիյէթ ճիհէթիյլէ տախի օլ գատար մէմնուն օլունաճագ սուրէթտէ օլտուգլարընտան, քեաֆֆէյի միւշթէրիյէ հօշնուտ օլմագտա տըրլար ։

Մէզքիւր ֆապրիգա , միւտտէթի գալիլէ զարֆընտա , բիայէթլու միւշթէրիլէր Թարաֆընտան կէօրտիւկիւ հիւսնի գապուլիյէթ վէ իթիպարտան պիթթէճվիգ , պունտան պէօյլէ , տահա զիեատէ տիգգաթ վէ ֆէտաքեարլըգը կէօզ ալարագ , չէօյլէ քի , թիւթիւնլէրինին ճինս վէ սէրճէսինի ասլա թահվիլ իթմէտիքճէն պաշգա , ֆիաթճա տախի պիր թէյզիտաթ ինթիհաճ կէօրմէկսիզին տեվամ , վէ հէր քէսին տահա զիեատէ պասիրի մէմնունիյէթի օլմագլըղա իգտամը նիյէթ լյէմքէտէ տիր ։

Մէզքիւր ֆապրիգատա , կէրէք բույիւթմուխթէլիֆ , կէրէք Թաշրալար , վէ կէրէք մէմալիքի էճնէպիյէէ իչին սիբարըշ վուգու պուլուտուղունտա , հէմ քէմալի տիգգաթ իւզրէ վաղթ ու սաաթընտա թէհիյէ խուլուսի , վէ հէմ տէ մէմալիքի էճնէպիյէէ կէօնտէրիլէճէք օլան սիբարըշլար , պանտըրօլ վէրկիսինտէն ազատէ պուլունաճագլար տըր ։

Սիբարըշլարըն , մէզքիւր ֆապրիգա միւտիրի Նիկողայոս էֆէնտի Հազարեան իսմինէ օլարագ կէօնտէրիլմէսի իխթար օլունուր ։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕՓԱ ՊՕՐՍԱԼԱՐԸ

Լօնտրա 17 յունիս

Ինկիլիզ	գօնսօլիտ	100-5/16
Էսհամը	Ումումիէ աշըրը	17-3/8
"	" գարանտր	17-1/4
1865	Իսթիգրազը	19-3/4
1869	"	19-1/4
1871	"	77-1/4
1872	(Պօնտիւ Թրէզօր)	31-1/2
1873	"	19-1/8
Օսմանլը	Պանգասը	17-1/4
Ռուսիա	իսթիգրազը 1873	90-1/8
Մըսըր	իսթիգրազը պիրլէշմիշ	76-
"	իմթիեազլը (շըմէնտր.)	97-7/8
Տէվլէթի Ալիէնին 1877 իսթիգ.	րազը	90-
Տարիգ սանիէէ		75-5/8
Մըսըրըն Րօչիլտ իսթիգրազը		96-3/4
1877 Մուհարիպին էսհամը		103-
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ		25-30

Բարիզ , 17 յունիս

Ֆրանսըզ ֆօնտօսու	3 %	86-42 1/2
"	" 5 %	119-50
Էսհամը	Ումումիէ աշըրը	17-57 1/2
"	" գարանտր	17-47 1/2
1865	Իսթիգրազը	97-
1869	"	97-
1873	"	97-
Րումէլի շըմէնտր. Թահվիլա.		62-25
Օսմանլը Պանգասը		687-50
Դրէտի Լիօնէ		970-
Ռուս ֆօնտօսու 5 % (1877		95-1/2
Ռուսիանըն Շարք իսթիգրազը		60-
Իթալիա ֆօնտօսու		94 40
Մըսըր իսթիգ. պիրլէշմիշ		387-50
Իսբանեա խարիճի իսթիգրազը		25-
Գամպիօ Լօնտրա իւզէրինէ		25-26
Բարիզ, (Պուլվար) 17 յունիս		
Ֆրանսըզ ֆօնտօսու 5 %		119-61 1/2
Էսհամը Ումումիէ		17-42 1/2

Վիէննա , 17 յունիս

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	117-95
Րումէլի տէմիր եօլ Թահվիլաթը	27-70

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. Ումում. յունիս 5 պաշըմ. գր.		19- 1
" " յունիս 6 սոնէ. ալ.		19-
" " էն եիւքսէք		19- 1
" " էն աշաղը		18-38
" " Սաաթ 5 տէ		18-39
1863 Իսթիգ. (Մուլթօն) 6 % ֆ.		97-
1865 " " 6 % ֆ.		98-
1869 " (Բինար) 6 % ֆ.		97-
1872 " (Պօնտիւ Թրէզօր		31-
1873 " (Բինար) 6 % ֆ.		93-
Րումէլի շըմէնտըֆէր		61-1/2
Բաբօր	ղուրուշ	60-
Հէվալէտիզ	"	27-1/2
Աղչէ ֆայիզի	%	8-

ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ ՖԻԱԹԸ

Դրէտի ժէնէրալ 6 %	6-4
Սօսիէթէ ժէն 6 %	5-15
Իսթանպօլ Պանգասը	10-35
Սօսիէթէ Օթօման	5-35
Թրամվայ 5 %	390-
Լավրիոմ (մատէն)	132-

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՐԻԱՃԱՍԸ

Օսմանլը լիրասը 100 ղուշտան Ղը Փը	
Ինկիլիզ լիրասը	109-22
Ֆրանսըզ ալթունու	87-26
Բօլ	90-
Դրիմեդ ալթունու	51-30
Պէսաղ մէճիտիյէ	108-
Մէթալիք	206-
Պէշլիք	212-1/2
Ալթըլըգ	128-1/8
Պագըր	670
Գարպօն գայիմէսի գարիք	891

ԳԱՑՄԷՆԻՆ ՐԻԱՃԱՍԸ

Էն եիւքսէք	1040-
Էն աշաղը	1040-
Սաաթ 5 տէ	1040-

AGENCE DE BANQUE ET DE CHANGE

Րաղպէթլու էհալիյէ իլան իտէրիմ քի , Պուսարէչթատա Թանըլմըշ օլան Մ. ՏԱՎԻՏ ՊԼԻԷՐ էվինին հիմայէսի վէ մուավէնէթիյլէ , իշպու բիւցատա Էվրօբաքեարի օլմագ իւզրէ , վէ ,

A. ADLER

Նամըյլա պիր աճէնթօ թէէսսիս իթմիշիմ տիր ։ Իշպու աճէնթօ, կէրէք պուրատա վէ կէրէք մէմալիքի էճնէպիյէտէ պուլունան միւխթէլիֆ պօրսալարտա կէչէն էսհամը ումումիէյի , Թահվիլաթը , էսհամը , բիանգօ պիլէթլէրինի վէ սայիրէյի փիւրուխթ վէ միւպաեաա իթմէքլէ մէշղուլ օլաճագ տըր ։ Քէզալիք գուբօնլարը թէէհհիւտ վէ գուբալարը չըգան բիանգօլարը բագօնթօ խոճէճէք տիր։ Վիէննա չէհրինին Էսպիրիթեալ Թագսիթլի Թէէսսիւֆէ Լօթէրէէ իսթիրագ ... [illegible]

Մենէտէ ...1870 ... ՊԻՒՑԻՒՔ ԻՔՐԱՄԻՑԷԼԷՐ . — 200,000 Ֆիօրին, 50,000 ֆիօրին, 12,000 Ֆօրին

Մենէտէ ... ՊԻՒՑԻՒՔ ԻՔՐԱՄԻՑԷԼԷՐ . — 150,000 ֆիօրին , 15,000 Ֆիօրին .

Մենէտէ ... Ալ—Բր—- ... ՊԻՒՑԻՒՔ ԻՔՐԱՄԻՑԷԼԷՐ . — 40,000 Ֆիօրին , 20,000 Ֆիօրին .

Համպուրկ չէհրի բիանգօսու , վէ Պրունշվիգ Կրան Տուգալըղը , վէ Սազսօնիա գրալիէթի պիլէթլէրի , քէզալիք հէր նէվ բիանգօլարըն պիլէթլէրի գուրրայի բրօմէսլէրի , մէզքիւր աճէնթօտա պուլունուր ։

Դուրալարըն լիսթալարը տայիմա էհալիյէ էմրինէ մէճճանէն մուհայյէ տիր ։

Պու եօլտա իշլէրտէ ուզուն միւտտէթ քէսպ իթտիկիմ թէճրիպէ , վէ միւամէլաթըմտագի տիգգաթ սատագաթիմ, պիր չօգ միւշթէրի գազանմագ խուսուսունտաքի արզումի չէմինիմ, իշպու չէհր էհալիսինին էմնիյէթինէ մազհար օլաճաղըմը իւմիտ իթթիրմէքտէ տիրլէր ։

Դալաթատա , Գարա քէօյտէ քէօփրիւ եագընընտա Հալաճեան խան Նօ 13

ԱՏԼԷՐ